

سیاستمداران ایرانی که تجربه سفر به پیونگ یانگ دارند به «فرهیختگان» پاسخ دادند

کره شمالی تغییر خواهد کرد؟

انتشار اخباری درمورد وخامت حال کیم جونگ‌اون، رهبر کره‌شمالی باعث شده این کشور دوباره به متن اخبار رسانه‌ها برگرده، با این تفاوت که این‌بار نه به‌خاطر درگیری با واشنگتن، توکیو یا سئول و نه به‌خاطر شلیک موشک، بلکه صرفا به‌خاطر اینکه نگاه‌ها به شرق آسیاست که با ماندن‌ورفتن «اون» چه اتفاقاتی رخ خواهد‌داد و آیا چالش نظامی-مذاکراتی که میان پیونگ‌یانگ و کاخ سفید شکل گرفته بود، در آستانه انتخابات آمریکا وارد مرحله جدید خواهد شد یا خیر!

در سه سال‌ونیم گذشته یعنی ایامی که دونالد ترامپ در کاخ سفید حاضر است، همان قدر که غرب آسیا کانون اخبار و تحولات پیچیده و عجیب‌وغریب بوده، شرق آسیا با محوریت شبه‌جزیره کره نیز بخش مهمی از نگاه‌های جهانی و توجه رسانه‌ها را به‌خود معطوف کرده است؛ بدین‌معنا که ایالات‌متحده در دوران ترامپ به‌موازات اینکه به ماجراجویی‌های خود در غرب آسیا افزود، در شرق آسیا نیز پروژه‌ای را با کره‌ای‌ها و طبعاً چینی‌ها آغاز کرد. علاوه‌بر آنکه قربایت قابل‌توجهی از یک‌سو میان ایران با چین و روسیه و از سوی دیگر کره‌شمالی با این دو کشور

وجود دارد و مجموعه آنها دارای زاویه کاملا مشخصی با ایالات‌متحده هستند، اتفاقاتی که در این سال‌ها رخ داد و تقابل قابل‌توجهی که کاخ سفید با آنها آغاز کرد، اذهان را به این سمت برد که پروژه مشترکی در مواجهه با ایران و کره‌شمالی از جانب کاخ‌سفید عملیاتی شده است. این علاوه‌بر سواالی است که برخی مطرح می‌کنند که هم‌افزایی یا همگرایی ایران با کره‌شمالی می‌تواند بر اشتباه بودن مواضع ترامپ تأثیر گذاشته و او را عقب براند یا خیر. برای مشخص شدن ابعاد مختلف این سوال‌ها و البته پاسخ‌های احتمالی ابتدا باید نگاهی به درون کره و ساختار سیاسی و نظامی این کشور داشت و دید که اساسا این صفت‌بندی امروز از کجا ریشه می‌گیرد. در سال ۱۹۰۵ و درجریان درگیری بزرگی که ژاپنی‌ها با همسایگان غرب خود‌داشتند و درائر درهم‌ریختگی سیاسی کمونیست‌ها در شوروی، شبه‌جزیره کره به تصرف امپراتوری ژاپن درآمده و تا سال‌ها بعد به‌عنوان بخشی از خاک ژاپن تلقی می‌شد. درجریان جنگ جهانی دوم اما با شکست ژاپنی‌ها، این شبه‌جزیره به دو بخش تقسیم و نیمه شمالی در تصرف شوروی و نیمه جنوبی تحت اختیار آمریکا قرار می‌گیرد. در

محسن رفیق‌دوست از بنیانگذاران روابط ایران و کره‌شمالی:

هیچ فایده‌ای در مرگ رهبران کره‌شمالی برای آمریکا وجود ندارد

«کیم ایل‌سونگ» کره‌شمالی را به یک پادگان با دیسپلین نظامی قدرتمند تبدیل کرد

محسن رفیق‌دوست، وزیر سپاه در ابتدای انقلاب و از بنیانگذاران روابط سیاسی میان ایران و کره‌شمالی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به ارزیابی روابط تهران - پیونگ‌یانگ و همچنین تحولات اخیر در شبه‌جزیره کره پرداخت. وی در ابتدا درباره ارتباط کره‌شمالی با ایران و نقش این کشور در عرصه بین‌المللی گفت: «در همان سال‌های اول پس از پیروزی انقلاب که بنده برای تهیه امکانات دفاعی به کره‌شمالی رفتم، با «کیم ایل‌سونگ» یا به‌تعبیر خودشان رهبر بزرگ آنها ملاقات کردم و در جریان این دیدار و مذاکرات حاشیه‌ای شناخت نسبتاً مفصلی نسبت به این کشور و سیاست حاکم بر آن به‌دست آوردم.» رفیق‌دوست ادامه داد: «کیم ایل‌سونگ به بنده گفت من در کره‌شمالی سال‌ها با آمریکا جنگیدم، در جریان این مبارزات یک ضربه به ساق پای آمریکا زدم، کمی دردش گرفت. بعد از آن اما ندیدم کسی این‌چنین به مواجهه با آمریکا بپردازد. در این سال‌ها هم اما چیز زیادی از ایران و اسلام نمی‌دانستم.»

رهبر بزرگ کره‌شمالی گفت یک ابرمرد

در ایران تیر را به قلب آمریکا زد

مسئول لجستیک سپاه پاسداران در دوران دفاع مقدس اضافه کرد: «رهبر کره‌شمالی به ما گفت «ما یک‌باره دیدیم در جای دیگری از دنیا یک ملت با رهبری یک انسان استثنائی و یک ابرمرد، تیر را به قلب آمریکا زد و این کشور را زمین گیر کرد.» این عیناً تعبیر رهبر بزرگ کره‌شمالی درباره ایران و امام خمینی (ره) بود.»

وی با بیان اینکه کیم ایل‌سونگ ابراز علاقه کرد تا ایران و اسلام را بیشتر بشناسد، یادآور شد: «ما در سفری که با هاشمی‌رفسنجانی به آنجا داشتیم، ایشان این موضوع را تکرار کرد و آقای هاشمی نیز دستور داد که کتاب‌های شهیدمطهری به زبان کره‌ای ترجمه و برای او فرستاده شود.»

کیم ایل‌سونگ کره‌شمالی را به یک پادگان

با دیسپلین نظامی قدرتمند تبدیل کرد

رفیق‌دوست ادامه داد: «کیم ایل‌سونگ از ابتدای جنگ کره که منجر به تقسیم دو کره شد، کشوری را به‌وجود آورد که می‌توان آن را به یک پادگان با دیسپلین نظامی قدرتمند تعبیر کرد.»

وزیر سپاه در دوران دفاع مقدس خاطرنشان کرد: «رهبر این کشور برخلاف کره‌جنوبی، مردم آنجا را قانع و پرکار و اینکه باید برای زندگی کار کنیم تربیت کرده است. برای فهم بهتر این موضوع باید

سیاست

سیاستمداران ایرانی که تجربه سفر به پیونگ یانگ دارند به «فرهیختگان» پاسخ دادند

این برهه کیم ایل‌سونگ دوران جدیدی از تاریخ کره را در نیمه شمالی شبه‌جزیره رقم می‌زند و با شکل‌دهی یک نظم سیاسی مبتنی‌بر سیستم تک‌حزبی برای سال‌ها حکومتی مشابه با آنچه در جمهوری‌های سوسیالیستی چین و شوروی وجود داشت، برپا می‌کند. کیم ایل‌سونگ تا ۱۹۹۴ حکومت در این کشور را در دست داشت و بنیادین‌ترین اصول را در این کشور نهادینه کرد و لذا آنچه در سال‌های بعد رخ داد و به‌عبارت بهتر ادامه یافت، ماحصل همین اصول و بنیادها بود. بعد از درگذشت وی فرزندش کیم جونگ ایل رهبری را عهده‌دار شد. دوران حاکمیت وی آنچنان طولانی نبود و با درگذشت وی در سال ۲۰۱۲ فرزند وی یعنی کیم جونگ اون ریاست حزب (با نام دقیق رئیس هیات‌مدیره) را برعهده گرفت. در این میان برخی کره‌شمالی را پشت‌دوآرهای سربه‌فلک کشیده‌ای تصور می‌کنند که فاقد هرگونه روابط خارجی و البته آزادی‌های اجتماعی درونی است، که البته واجد نشانه‌هایی هم در میدان واقعیت است، اما به‌واقع ماجرا روی دیگری هم دارد که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. نظم سیاسی بسیار محکم و سفت‌وسخت امروز کره درواقع تعریف‌شده در کنار یک ساختار قدرت بسیار عظیم یعنی نظام حاکم بر جمهوری

خلق چین است و درواقع آن قدر این وابستگی و درهم‌تنیدگی شدت دارد که تعریف جدا از آنها بی‌معنی به‌نظر می‌رسد. این مساله علاوه‌بر این است که اساساً مساحت، جمعیت، اقتصاد و حتی قوه نظامی کره در کنار چین به‌چشم نمی‌آید و از این‌رو در برخی برداشت‌هایی که آنچنان هم بیراه نیست، اساساً به‌عنوان زیرمجموعه چینی‌ها تصویر می‌شود.

در این تحلیل البته تحریم‌های سنگین آمریکایی‌ها هم مزیدبر علت است و بیش ازپیش کره‌شمالی را در دل چین فروربده و جدایی آنها را دشوار کرده است. با این

پیشبرد روابط ایران و کره‌شمالی در چارچوب دیپلماسی حزبی

بر اساس گفت‌وگوهای جمعی، بحران‌های منطقه‌ای را در سطح قاره آسیا شناسایی کرده و از اعضا می‌خواهد برای کاهش آنها و حل تنش‌ها در سطح قاره تلاش و همکاری کنند.

ازجمله اقداماتی که ICAPP در این خصوص برای این احزاب انجام داده، تلاش برای کاهش اختلافات در دریای چین بوده که در سه‌سال گذشته می‌توان گفت در این زمینه اقدامات خوبی را انجام داده است.

تلاش ICAPP برای کاهش اختلافات در شبه‌جزیره کره

یکی از موضوعاتی که همواره دغدغه ICAPP بوده تلاش برای کاهش تنش‌ها در منطقه شبه‌جزیره کره و افزایش سطح گفت‌وگوی رهبران احزاب دو کره برای کاهش اختلافات در شبه‌جزیره کره بوده است.

دعوت حزب مؤتلفه برای اولین‌بار

از حزب کارگران جمهوری دموکراتیک خلق کره

در این راستا حزب مؤتلفه هم مانند همه احزاب دیگر در قاره آسیا که خود را همراه با تصمیمات جمعی سازمان‌های بین‌المللی می‌داند، تلاش‌هایی در این زمینه آغاز کرده است؛ ازجمله بنابه درخواست دبیرخانه ICAPP، برای نخستین‌بار در نشست بیست‌ونهم کمیته این سازمان در تهران در سال ۹۶ بنابه دعوت حزب مؤتلفه برای اولین‌بار حزب کارگران جمهوری دموکراتیک خلق کره در این سازمان آسیایی حضور پیدا کرد و به این ترتیب تلاش‌هایی برای توسعه گفت‌وگو میان رهبران احزاب حاکم دو کره شکل گرفت تا از سطح تنش دو کشور کاسته شود.

حزب مؤتلفه اسلامی در راستای دیدارهای رسمی و میزبانی‌هایی که از رهبران احزاب کشورهای جهان دارد، ملاقات‌های منظمی را براساس توافقنامه‌های همکاری میان احزاب با حزب کارگران کره‌شمالی داشته است. در این ملاقات‌ها تلاش شده وجوه دقیقی از دیپلماسی حزبی در منافع جمهوری اسلامی ایران با طرف‌های گفت‌وگو مطرح شود و مورد بحث قرار گیرد. احزاب نقش تسهیل‌گرانه و حمایت‌گرایانه برای شکل‌گیری یک همکاری جمعی، راهبردی و بلندمدت مبتنی‌بر حسن‌نیت در چارچوب مفهوم دیپلماسی حزبی دارند؛ لذا با توجه به اقدامات یکجانبه‌گرایانه آمریکا در جهان و محدودیت‌هایی که گاهی دیپلماسی رسمی با آن مواجه است، احزاب منافع کشورها را تسهیل کرده و پیش می‌برند که البته این اقدام در راستای منافع ملی و هماهنگ با دستگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران تعریف می‌شود و این امر درخصوص رابطه ایران و کره‌شمالی هم اتفاق افتاده است.

کارکردهای دیپلماسی حزبی

در چارچوب دیپلماسی حزبی امروز احزاب جهان روابط دوجانبه‌ای با هم دارند و عموماً هم این روابط فارغ از باورها و نگرش‌های داخلی احزاب و بیشتر مبتنی‌بر آشنایی متقابل، بهره‌گیری از ظرفیت‌های دو مجموعه در پیشبرد منافع ملی دو کشور و همچنین آشنایی و شناخت با الگوها و مدل‌های حکمرانی احزاب در سراسر جهان شکل می‌گیرد. طبیعی است که حزب مؤتلفه اسلامی هم به‌عنوان یک حزب قدیمی و بزرگ در این حوزه از گذشته‌های دور فعال بوده تا جایی که امروز با ۲۲۰ حزب از ۵۲ کشور جهان ارتباط و تعامل دارد.

همچنین در تداوم توسعه مفهوم دیپلماسی حزبی امروز سازمان‌های بین‌المللی زیادی در حال شکل‌گیری و سازمان‌دادن به همکاری‌های چندجانبه میان احزاب در قالب سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی هستند؛ ازجمله مهم‌ترین سازمانی که حزب مؤتلفه اسلامی نقش جدی در آن دارد کنفرانس بین‌المللی احزاب آسیایی است که با حضور صدها حزب از قاره آسیا شکل گرفته و دبیرخانه آن در سئول کره‌جنوبی قرار داشته و به‌شکل منظمی در حوزه دیپلماسی حزبی فعالیت دارند.

هدف «سازمان کنفرانس احزاب سیاسی» کاهش تنش‌های قاره‌ای

با این مقدمه باید بیان کنم سازمان کنفرانس احزاب سیاسی آسیا هدف‌های روشن و مشخصی دارد که یکی از مهم‌ترین آنها تلاش برای کاهش تنش‌های منطقه‌ای، حفظ اصالت‌های آسیایی از طریق تقویت امنیت جمعی در قاره آسیا و همچنین تلاش برای کاهش مداخلات فراقاره‌ای در آسیاست. به همین جهت این سازمان

وقتی که مسائل چین و آمریکا حل‌وفصل نشده باشد.»

سفیر اسبق ایران در چین با اشاره به تحریم‌های کره شمالی گفت: «بخش مهمی از روابط اقتصادی کره شمالی در ما کائوستقر

است، یعنی علی‌رغم تلاش آمریکا برای محدود کردن روابط اقتصادی کره، ما کائو به‌عنوان بخشی از اقتصاد زیرزمینی دنیا شاهد حضور کره شمالی هم هست و ارتباط مالی و بانکی آنها برقرار است و می‌توانند خیلی از کارهای خود را انجام دهند.»

ملانک در پایان افزود: «وقتی حزب حاکم در یک کشور مانند کره بر تمامی شئون کشور تسلط دارد و در این حزب ره‌گه‌های سیاسی خانوادگی هم مطرح است، بنابراین نباید تصور کنیم که با رفتن یک فرد ممکن است کل نظام سیاسی کشور دستخوش تغییر شود. در خیرها آمده که ممکن است خواهر آقای اون در صورت فوت وی، قدرت را در این کشور در دست بگیرد و برخی هم افراد دیگری را ذکر کرده‌اند. در کل بنده معتقدم خواهر آقای اون و افراد دیگر تفاوت زیادی در این زمینه ندارد و نباید منتظر تغییر جدی باشیم. هرچند رهبر فعلی این حکومت بالاخره تفاوت‌هایی با پدر خود داشت ولی محدود بود؛ هم در روابط داخلی آنجا تغییرات محدود بود هم سیاست خارجی. رهبر فعلی روابط خارجی خود را قدری افزایش داد تا استفاده بیشتری ببرد ولی در چارچوب و قدر مطلق سیاست و استراتژی گذشته، یعنی آنها از ابتدا دنبال موشک‌های بردبلند بودند، از ابتدا دنبال بمب اتم بودند، از ابتدا دنبال یک مذاکره مستقیم با آمریکا برای خارج کردنش از کره جنوبی بودند، به‌دنبال به‌رسمیت نشناختن کره جنوبی بودند و... و لذا معتقدم همین اهداف و سیاست‌ها هم در آینده باقی می‌ماند و تغییر خاصی رخ نخواهد داد.»

محمدحسین ملانک، سفیر اسبق ایران در چین:

با یا بدون «اون» تغییری در سیاست‌های کره ایجاد نخواهد شد

تحولات کره شمالی را نمی‌توان خارج از چارچوب سیاست‌های چین تحلیل کرد

وی افزود: «این توضیحات به‌این‌معنا نیست که کره شمالی مزدور است، از قضا کشور مستقلی هستند و بسیار وطن‌پرست، اما ارتباطات سیاسی آنها را باید در فضای خاص خود دید. برای مثال چینی‌ها و روس‌ها چندی پیش قطعنامه‌ای را درخصوص محدود کردن کره شمالی امضا کردند ولی همین چینی‌ها بدون هیچ‌تهدیدی نفت مورد نیاز کره‌شمالی را تأمین می‌کنند. درعین‌حالی که قطعنامه هم علیه آنها امضا کرده‌اند. در صحنه بین‌المللی می‌جوروند چنین کاری را بکنند، ولی اجازه ندادند کره شمالی آسیب جدی ببیند. از سوی دیگر شما نمی‌توانید قطعنامه‌ای پیدا کنید یا مواضعی درباره کره‌شمالی در سطح بین‌المللی بیابید که نظر چین و روسیه با هم متفاوت باشد، یعنی این دو کشور در حوزه کره شمالی به نقطه اشتراکی رسیده‌اند.»

ملانک با اشاره به قیاس ایران و کره شمالی از سوی برخی افراد و رسانه‌ها گفت: «بخشی از روشنفکران ما به‌صورت سطحی و آبدوغ‌خپاری به این روابط نگاه می‌کنند و مقایسه‌های اینچینی دارند. درحالی‌که این کشورها با هم بسیار متفاوتند و سیستم ما ربطی به سیستم آنها ندارد. مواضع ما نسبت به آمریکا ربطی به مواضع کره شمالی یا نسبت کره شمالی با آمریکا ندارد. یک نمونه اینکه در برهه‌ای نشان دادیم علاقه‌مندیم مسائل را با آمریکا حل کنیم، درحالی‌که کره‌شمالی با آمریکا نمی‌تواند مسائل خود را حل کند تا